

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Laberint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 ceceri v. a. sau 15 bani rom.

Ungurii bătuți.

Chestiunea română se menține în delegațiuni.

De când s'au întrunit, reprezentanții celor două state ale monarhiei se ocupă și preocupă aproape numai cu chestia română.

Din desbaterile de până acum reiese, că pe terenul politicii externe, în diplomație deci, Ungurii au suferit o înfrângere dintre cele mai usturătoare.

Reiese apoi, că în sinul partidului liberal sunt disensiuni grave: contele Tisza, cu întreaga clică tiszaistă, are, în privința politicii externe, dar' mai ales în ceea ce privește chestia română, cu totul alte vederi, alt plan de luptă decât Wekerle și intinții sei. El a vrut să mine guvernul într-o direcție radicală, șovinistă: să se iee la ceartă întâiu cu ministrul de externe, ear' dacă acesta s'ar fi închinat vederilor tiszaistilor, să pună — prin el ori cu altul — la regulă și pe „micul regat român”...

N'au reușit însă, ci în loc de a eși victorioși, și-au discreditat neamul, au contribuit ei înșiși să se scoată la iveală, că în politica cea mare cuvântul lor se pierde. Înainte cu săptămâni de zile, presa guvernamentală atacase strașnic pe Kálnoky, promițându-i zile grele în delegațiuni. Se vede treaba însă, că Wekerle și-a tras seamă; măsurând curentul șovinist cu vederile înalte, hotărâtoare în politica externă, a văzut, că cedând celui dintâiu, o se fie frânt de ceste din urmă. Ca om cu minte, a bătut deci în retragere, și-a lăsat să se expună singuri tiszaistii patentati — contele Tisza, Falk și Berzeviczy.

Ear' acestia s'au aventat așa de tare, că au dat contelui Kálnoky privilegiu strălucit să răspundă așa fel, că cuvintele lui sunt dojană aspră — fină, diplomatică, se înțelege, dar' din care guvernul unguresc și întreaga suflare maghiară poate să tragă concluziuni de tot amare.

Și de astăzi Ungurii au fost deștepti: au înțeles pe Kálnoky.

Kossuthistii zic, prin organul lor:

„Nimic nu caracterizează mai bine nemernicia politicii externe a monarhiei, ca deslușirile date de Kálnoky (E vorba despre cele spuse în ședința dela 19 c. Red. „Trib.”).

Dacă s'ar mai fi găsit cumva patrioți maghiari cu suflet naiv să păstreze încă într'înși credința, că în conducătorii politicii comune externe este puțină bunăvoință pentru apărarea intereselor statului maghiar, apoi după lămuririle și declarațiunile de azi ale contelui Kálnoky, ori-ce speranță bună și încredere trebuie să se prefacă într-o decepție nemărginită de dureroasă. În cadrul politicii externe a monarhiei nu e nici un loc pentru îngrijirile ce ar trebui date intereselor statului maghiar, ci ministrul de externe vorbește cu așa dispoziție sufletească netrebnică despre chestiunile care frământă în chip violent, așa zicend, întreaga nație maghiară, ca și când toate aceste chestiuni pentru el ar fi Hecuba”.

De sigur, pentru-că sub „interesele statului maghiar” Ungurii înțeleg interesele specifice maghiare, ear' interesul monarhiei nu este ea în politica cea mare Ungurilor să li-se deie îngrijiri speciale, în detrimentul celorlalte naționalități.

„Pesti Napló”, organ guvernamental, în nrul dela 20 Septembrie, referitor tot la discuția din 19 c., scrie următoarele:

„Înșuși raportorul, Falk Miksa, a început prin imputări, dând astfel întregii discuțiuni un ascuțit vedit și un colorit cât se poate de neprietenos... Totuși dinșul s'a mulțumit, în urmă, să mai aștepte. Noi credem însă, că față cu ministrul de externe ori-cărei atitudine binevoitoare și-a trecut de mult vremea. În contele Kálnoky lipsește ori inteligența ori bunăvoința să facă ceea ce îl obligă să facă chiar demnitatea pe care o ocupă. Fie una, dar' demnitatea, delegațiunile ar trebui să se și tragă consecuențele”.

Adecă se-i deie vot de blam lui Kálnoky.

Totuși patronii lui „Pesti Napló” o se fie cei dintâiu silii a vota deplina încredere și mulțumire lui Kálnoky pentru politica lui externă.

Și pe când organul guvernului unguresc scrie:

„Alipescă-se România către cine vrea, se înceteze însă de a fi terenul unde se fac cele mai perverse agitațiuni îndreptate contra păcii interne și integrității statului ungar”, — contele Kálnoky, răspunzând lui Apponyi, zice:

„Vom lua toate măsurile, ca statul român, atât de important pentru politica de

pace a triplei alianțe, să nu fie provocat de agitatori maghiari”.

Acesti agitatori maghiari sunt, fără îndoială, politicieni d'alde Tisza Lajos și Berzeviczy...

„Hazánk”, organ al disidenților, după-ce batjocorește pe Wekerle, care la Baia Mare tăgăduia, că ar exista chestie română, scrie:

„Chestia română este cea mai importantă chestie în statul ungar, este adevărat călcăiuș achilian al statului; ear' că a devenit atât de celebră, se poate atribui deadreptul politicii interne proastă, politică ai cărei meșteri mari au fost tocmai tiszaistii. Și ce fac acum înțelepții meșteri ai acestei politici? Ca și pe o chestie externă, se încearcă să i-o pună în răcal lui Kálnoky... Și ce va fi folosul real al desbaterii în delegațiuni? Nici un folos, dar' pagubă mare va pricinui, pentru-că prin ea se demonștră în chip neîndoios neputința noastră rușinoasă... Ear' cât despre opinia publică a României, amintirile guvernamentale din delegațiuni nu numai că o vor irita și mai tare, dar' deoarece ele rămân fără nici o urmă, mai și cântărește pe Români în covingerea, că politica externă a monarhiei nu la Budapesta se face”...

„Nemzeti Ujság”, referitor la aceeași chestie, scrie:

„Ani de zile, deținătorii puterii nu au făcut nimic, pentru-ca agitațiunile se înceteze. Ear' când au făcut câte ceva, faptele lor n'au fost de loc binecuvântate, ci brutale, încât au iritat încă spiritele. Acum, că mișcarea a luat dimensiuni uriașe, în loc de a-i trage seamă și a recunoaște, că în ce primejdie au băgat statul maghiar, încearcă din nou să ducă în rădăcine opinia publică, atacând pe ministrul de externe, atribuindu-i lui amestecul neavenit al României în afacerile noastre interne.

Bieții „patrioți”: ce zăpăciți și prăpădiți au ajuns!

D'ale martirilor nostri. Se știe că mai multe camere advocatiale — șoviniste au detras câtorva dintre condamnații Memorandului, care s'unt advocați, dreptul de a-și exercia advocatura pe timpul osândei. O laudabilă excepție a făcut numai camera advocatială din Sibiuu față cu dl Dr. Rațiu. Făcend cei Sibiuu recurs la Curie, aceasta a dat dreptate camerei din Sibiuu, căci după cum ni-se scrie din Budapesta, a cassat hotărârile camerelor șoviniste, hotărînd că ad-

vocaților condamnați în procese politice nu li-se poate detrage dreptul de a-și practica profesiunea.

Prietenia ungurească. Comentând expozel contelui Kálnoky, rostit în comisia bugetară a delegațiunii austriece, cel mai moderat ziar unguresc, „Hazánk” dela 19 Septembrie zice între altele: „Admitem că guvernul român ar dori să facă toate, ca să corăspundă datorințelor sale de stat vecin, care se află cu noi în relațiuni bune, însă dela această datorință până la fapte, este un pas considerabil de mare. Constituția României nu prea permite, ca guvernul să oprească direct adunări populare, publicațiuni ziaristice, sau mișcări sociale. Ear' cu mijloace morale nu poate lucra în fața unui curent atât de tare actualul guvern, care își dădorește puterea corțeiilor brutale și în anumite direcții corupțiunii”. Așa vorbesc Ungurii cei moderați, dar' apoi cei nemoderați! Și cu toate aceste pretind ca guvernul român să le fie prieten și să le facă trebile — în contra intereselor neamului românesc.

Rezoluția comitetului cercual săsesc din Teara-Bârsei. Eată ce rezoluție a luat acest comitet:

1. În față cu cererea eșită la iveală de a preface toate școalele în școale de stat, comitetul cercual săsesc din Teara-Bârsei declară:

„Că școala populară confesională, ca cel mai vechiu și cel mai prețios factor pe terenul școlar, a meritat cea mai călduroasă mulțumire din partea patriei și că menținerea și dezvoltarea năstinginiță a ei este un interes vital al statului ungar, o condiție neînlăturabilă a dezvoltării lui culturale.

2. În vederea, că se face propagandă întru desființarea legii despre egala îndreptățire a naționalităților, comitetul declară:

„Că din punctul de vedere al consolidării patriei consideră această lucrare de desnaționalizare cu desvîrșire de ruinătoare și combaterea ei ca postulat al patriotismului”.

„Comitetul cercual își exprimă speranța:

„Că simțământul penibil de subminare, care apasă greu asupra tuturor sufletelor săsești, într'atâta va învîrtoșa pornirea de conservare proprie națională, încât ele vor considera stringerea laolaltă a tuturor forțelor pentru apărare înaintea primejdiei amenințătoare ca cea mai deapropo și cea mai urgentă datorință”.

Ne bucură mult această purtare a Sășilor și ne prevestește o conlucrare comună cu ei întru dobortirea șovinismului desfrănat.

Chestiunea română în delegațiuni.

Ședința dela 19 Septembrie a comisiunii ungare pentru afacerile externe.

(După „Pester Lloyd”).

Dintre ministri s'unt de față: contele Kálnoky și Wekerle.

Referentul Max Falk vorbește mai întâiu pe scurt, cam câte zece minute, despre Sârbia și Bulgaria și urmează apoi în următorul sens:

Încât privește pe România, cetește o parte din darea de seamă, care a fost înaintată acum doi ani plenului delegațiunii de către comisiunea pentru afacerile externe și care a fost primit de către plen cu unanimitate. În pasagiul amintit se spune: „Încât privește România, comisiunea a ținut de datorința ei a aduce pe tapet acele mișcări îndreptate împotriva liniștii lăuntrice a patriei, care s'au produs pe teritoriul României și care, deși nu învoalvă ceva primejdie mare pentru noi, totuși stau într-o contrazicere streptătoare cu acel principiu fundamental al dreptului internațional, care și fără existența vr'nnui tratat în scris impune fiecărui stat datorința de a nu tolera pe pământul seu activă de mișcări, care s'unt îndreptate împotriva ordinii legale, ca cutărui sau cutărui stat vecin. Comisiunea pentru afacerile externe bucuroasă dă crezământ asigurării domnului ministru, că guvernul român dovedește o purtare cu desvîrșire leală în această privință, precum a luat cu mulțumire la cunoștință declararea ministrului, că de repetite-ori și nu fără succes și-a ridicat vocea pe lângă guvernul României în contra amintitelor lungă-gresii, cu toate acestea însă, comisiunea n'a considerat de prisos a recomanda din nou această afacere luării aminte a dlui ministru și a da expresiune așteptării, că pe viitor ministrul va urmări acele agitațiuni cu atenție necontentită și că va întrebuița tot ce-i este cu putință pentru a se pune capăt acestor machinațiuni mai mult superăcioase decât periculoase pentru noi.

Precum însă este cunoscut comisiunii, aceste momeite agitațiuni de atunci nu numai n'au încetat, ci au crescut în măsură considerabilă. De sigur că nu a fost și nu este gândul comisiunii, ca conducerea afacerilor noastre externe să se amestece în afacerile interne ale vr'nnui stat străin sau să facă vr'un pas în această privință, care ar pute vătămă simțământul de independență al guvernului român, sau ar involva vr'o res-

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Amor în gală.

(Din Jurnalul unei domnișoare de on oare).

Traducere după I. v. Băilor.

Schönwalde, 7 Martie.

Doamne multumescu-ți, în sfârșit, concediat!... A sta patru cisiuri ca un bêt în vagon, fără a ave libertatea să caști cel puțin, din contră să fii atentă la cel mai mic semn al suveranilor, pentru o fință sâlbatecă ca mine, e un supliciu!

De un an trăesc la această curte, și tot mi-e dor de satul meu.

După călătoria cu trenul, urmă o călătorie cu trăsura în arșița soarelui. Deși e numai Martie, s'untem aproape prăjiți. Aici o primire sârbătorească, cu o mulțime de forme. Vai, cerule, ce ostenită s'unt! Ei, dar' prințul Gustav e încântător. Pe el unul nu-l impresionează fotografiile...

Schönwalde, 8 Martie.

„Vieța dela țeară are mult farmec pentru mine”, zise d-na prinsăa către camerierul de Wergelin. Mă gândiam: Ei aș! nu știe Alteța Voastră Regală, ce va se zică vieța dela țeară! Văd par'că satul meu iubii Wiesenaus, livește mele, caii, câinii mei — da, aceea era vieța de țeară! Aici însă? Dacă temnița aurită e impresurată de verdeață, sau de un labirint de strade — tot fi simți grațiile.

Când e însă vorba de Wergelin, trebuie să rîd, nu pot altcum. Când vorbește cu un

ton dulceag și ochii galeși, de „scenerie pitorească”, sau despre caracterul alpic al provinciei, pare prea de tot neghiob.

De ce nu poate vorbi așa cum îi e pliscul? Astăzi când risei sub umbrelă, observai cum prințul Gustav mă privia cu plăcere — mi-se pare că m'am făcut roșie ca focul, sper însă, că contesa Klettenhofen n'a observat, și altcum fi stau în cale, și e un spion bêtân, care în tot locul prevede o nenorocire.

Prințesa Hedwig m'a pus astăzi să-i povestesc de Wiesenaus și de nebuniile mele de acolo.

„Tu fericită Kätke!” zise ea.

„Dacă aș pute să mă ure și eu numai odată în pom!”

Ea e acum de nouăsprezece ani, tocmai cu un an mai mare ca mine, pare însă ca un porțelan fin, într'un înveliș de dantele.

12 Martie.

Și aici trece o zi ca alta, pe lângă toată sosirea și plăcerea neîntreruptă a oaspeților.

Înainte de dejun prințesa și eu studiam. Cetim scrisorile d-nei de Sévigné, și dacă Klettenhofen n'ar fi de față, am mai și rîde câte-odată.

La unu se servește dejunul. Apoi urmează sista, cea mai bună oră din zi. Dela trei încolo „promenada”, foarte des cu trăsura, mai rar pe jos.

Durere, prințesea nu i-se dă voie să călărească, o oborește. La 7 cisiuri e dîne, după aceea toată lumea trece în salon, apatică și plictisită ca nicăiri.

Astăzi am căscat cu gura deschisă, după evantai. Prințul Gustav a strigat deodată: „S'unt vesel a vedă pe d-șoara de Rosen totdeauna așa de însuflețită, în salon!” Pân-dește ori-ce ocazie se mă aducă în perplexitate și se bucură ca un spirituş, dacă mă înroșesc. Ei, dar' măne pleacă.

14 Martie.

Prințul Gustav n'a plecat.

18 Martie.

M'am fuchis în odaie și am urlat ca un câne de castel. Klettenhofen e o furie bêtână!

Stam cu prințesa în odaia roșie, unde ne întrunim înainte de masă. Când eată că vine prințul Gustav și baronul Egon Doverov, adjutantul. Primul pentru a conduce pe prințesa la masă, ear' al doilea pe mine. Doverov părea cam surprins, ear' prințul drăcos și mulțumit, ca nici-odată. Se inclină adună înaintea prințesei Hedwig, mai adună decum e prescriș, și nu-mi pot crede urechilor! Își ceru voo să conducă pe d-șoara de Rosen la masă. Tot sângele mi-se urcă în față de uimire și zisei: „Scusați! Alteță, asta nu merge. Este în contră regulii!” Dar' pe când eu vorbiam, prințesa lua liniștită brațul lui Doverov și plecară. Nu-mi rămase, decât să-i urmez cu prințul.

Mai târziu am fost mulțumită! Doverov privia numai lung pe prințesa, fără a zice zece vorbe. Pe când prințul făcea contrarul! Norocul meu că ședeam pe aceeași parte cu Klettenhofen, așa că nu ne putea vedă. Altcum nu m'aș fi bucurat de vieță. Pe când așa, a fost sublim! Mi-a șoptit atâtea lucruri

frumoase! L'am întrebat de ce n'a plecat. Mă privi adună în ochi și-mi zise, că tocmai acum are Schönwalde prea multă atracție pentru el.

Mă năcăja că joc o mimică atât de expresivă după evantai, și i-ar plăce să iee și el parte, îmi zise, și dacă mă conturbă o face numai în năcăz că e exclus. Încăpuște-ți numai, ce frumos ar fi dacă noi amândoi am pute să ne ridem de lumea întreagă, după evantai!

Mă făceam tot mai roșie, o simțiam. Cum și poate zice „noi amândoi!” adecă ar fi trebuit să mă supăr, dar' inima nu m'a lăsat. E prea de tot nostim!

După masă prințesa Hedwig îmi strînse mâna, dar' așa de tare, încât aproape m'a durut. Ce și avea?

Crezusem că chestia e aplanată, deodată însă se oprește d-na prinsăa și întreabă: „Ce înseamnă acest schimb de locuri?”

Cunoaștem totuși acest ton rece și lin, și tremurăm de el. Mă uita din întemplieră după Klettenhofen, care se umfla ca un păun moderat în toaleta ei nouă de damast. Nu e roșie, nu e vîneată. Din răspundere prințesa Hedwig se însărcină cu neputință. „A fost o învoală între prințul Gustav și mine!” zise ea cu curagiu. „O glumă ca să năcăjim pe Kätke Rosen”. Respira unei ușurate. Dar' „urma alege”, cum obicinuiește a zice bêtânul nostru vizitiu. Astăzi apără fără veste în odaia mea Klettenhofen, și se fi auzit morală! Uriăte pe această contesă! Are privire de ghiță și vorbe de stilet. Mă numia frivolă și cochetă și fără conștiință, sperjură, zece injurii într'un răsuflet! N'am fost în stare să

mă apăr cu nici un cuvânt, atât de mult îmi displăcu! Ah, de ar fi plecat numai prințul Gustav cât mai departe, cu atât mai bine!

20 Martie.

La dorința consilierului de Martie, doctorul Seldenmeyer, trebuie să ne jucăm Lawn-tennis, adecă prințesa Hedwig, pentru-ca se se întărească. S'au comandat pentru aceasta costume admirabile din Londra. Astăzi începem. Un maior englez face pe profesorul. La început era monoton de tot, mai târziu devenim zeloși. Păcat că tocmai atunci am fost nevoiți să înțecăm. Eu eram foarte veselă, deși îmi propusese să nu mă uit nici-odată la prințul Gustav, care se juca cu noi. Frumosul Doverov se distinse din nou, fiind foarte distras. Ce-i va fi umblând ear' prin cap?

23 Martie.

Astăzi a plecat într'adevăr prințul Gustav. Îmi vine par'că ar fi dus cu el toată viața din Schönwalde. Se va întoarce însă curând, așa a zis. Prințesa Hedwig e une-ori așa de curioasă. Astăzi am găsit-o șezend la biroul ei încântător și scria tot E. și D. pe o filă de hârtie. Am crezut că face o enigmă și am întrebat-o: „Ce se fie asta?” Atunci tresări și rupse hârtia în bucățele și răspunse scurt cu un ton aspru: „Nimic”.

Îi zisei: „S'unteți supărată pe mine, iubită prințesă? Vă rog să nu fiți! N'am pe nimeni aici, afară de d-voastră!”

Îmi netezi pîrl și începui a plînge. Ce are oare? (Va urma.)

trângere nepermisă de legile de acolo a libertăților cetățenești. Cu atât mai puțin ar fi în interesul nostru a întreprinde ceva ce ar pute fi menit să știrbească vaza guvernului român, regatul României, după asigurările dlui ministru fiind cel dintâiu stat, care s'a apropiat cu drag de tripla alianță. Dar' pe de altă parte tocmai aceste raporturi cordiale ar trebui să dea dlui ministru un punct de razim, care l-ar face să găsească poate mijloace și căi spre a pune capăt acelor mult amintite agitațiuni, care producându-se în vecinătatea noastră nemijlocită, fac cu drept cuvânt un astfel de penibil efect asupra opiniei publice în Ungaria....

După Max Falk au mai vorbit la acest obiect secretarul de stat Berzevici, contele Apponyi și pe urmă contele Kálnoky. Nepermițându-ne spațiul, reproducem de astădată numai discursul contelui Kálnoky, ear' în numărul de mâine vom reproduce și pe ale celorlalți oratori amintiți.

Contele Kálnoky.

Ministrul începe cu acea chestiune, care preocupă mai mult opinia publică, și cu care antevorbitorii, și anume referentul Berzevici și contele Apponyi s'au ocupat mai pe larg. Ministrul pune mult temein pe felul, în care numiții domni s'au exprimat asupra relațiilor cu România. Este o satisfacție pentru el, că valoarea acestor bune relațiuni este recunoscută de toți și că sunt apreciate pe deplin și greutățile cu care chestia română are să lupte. Ministrul crede că acest fel de discuție va lăsa în tot cazul o impresie folositoare în România. Lui însuși nu-i displace, deși ea este de o natură foarte delicată, a discuta-o, pentru-că speră că discuția va lămurii situația în toate părțile. La noi se vor recunoaște limitele succesorilor ce se pot raționalmente obține și în România se vor corege unele prejudecări, care, grație continuilor întorțocheri ale presei agitatorice, există încă asupra simțimentelor și cugetelor noastre.

Chestia nu-i nouă. El, Kálnoky, tocmai a primit titlul celui manual pe care l'a predat contele Apponyi, n'a văzut că el a fost introdus deja în 1867. El însuși a avut să se ocupe cu chestia raporturilor în România îndată după ocuparea postului său și el poate să declare că de atunci a urmărit-o cu o continuă atențiune și de aceea el, vorbind acum, nu exprimă o părere momentană. Deja numele utilizat în general de „România irredentă” arată că metoda de agitațiune nu este originală, ci o simplă imitație a celor ce le știm despre Italia și au fost copiate de aici. Ministrul a făcut și în România tocmai aceeași experiență, ca și în Italia: cu cât mai bune relații întreținem cu guvernul, cu atât mai mult scade activitatea irredentei, aceasta își ridică însă repede capul când vede că între guverne s'a pus o răceală ori chiar o încordare. Ceva ce n'a mai fost nu-i așadar agitațiunea din România și și aiurea are loc o astfel de agitație în favoarea așezării, a scrie note energice, ori a face pe cale diplomatică pretensiunile cele mai mari; dar' o putere ce ține la demnitatea sa, mai ales când este ea mai tare față cu una mai mică, trebuie să ție la situația aceasta odată

Bibliografie.

Popoarele Bucovinei. Fascicla III. *Lipovenii din Bucovina*, de Dimitrie Dan, paroch în Lujeni. Cernăuți, 1894.

Acesta este titlul unei broșuri apărute de curând în Cernăuți. Autorul ei este unul din puținii preoți dela țeară, ce slujesc literaturii, nu bisericilor. A mai scris până acum despre Armeni și Țigani în Bucovina și o mică monografie asupra satului Lujeni.

Lipovenii fac o broșură de 44 pagini în formatul „Candelei”, o revistă puțin cetită. Retipărirea lucrărilor ce apar în ea — ca și Lipovenii — se recomandă și se practică de scriitori mai buni ca o salvare a existenței lucrărilor lor.

Broșura dlui D. Dan cuprinde următoarele capitole:

1. Istoria nașterii Rascolului sau a societăților religioase a vechi-credincioșilor.
2. Emigrarea Lipovenilor în Bucovina.
3. Lipovenii popiști (popovscina).
4. Lipovenii nepopiști (bezpopovscina).
5. Datinele, obiceiurile și ocupațiunea (!) Lipovenilor.

Cuprinsul scrierii este întemeiat pe o sumă respectabilă de isvoare mai ales rusești și germane, dar' și câteva române. Este o carte, din care putem scoate informații suficiente de mulțumitoare despre mica și cinstita grupă etnică a Lipovenilor din Bucovina. Propria intuiție a autorului asupra vieții lor nu este cel mai din urmă izvor al broșurii, pe care o recomandăm.

D—ă.

luată. Felul de a procedea al ministrului, fel ce se confirmă după experiențele de până acum ca îndreptățit, este că urmărește cu atenție astfel de afaceri și îndată ce apare un nou incident ori un nou simptom, atrage imediat atenția guvernului respectiv, și cere o corecție, el este convins că prin această lucrare constantă și consecventă se poate obține mai mult, decât dacă imediat folosim cuvinte aspre și o asprime prea afară din cale. Astfel de ecrescențe naționale nu se pot suprima repede, ele pretind o mare răbdare și perseverență la combaterea lor. Curentul actual național în România este incontestabil vast și mai ales tare; el este exploatat în contra guvernului de acolo, ce tocmai stă în fața alegerilor, în mod violent și noi nu putem pretinde de la guvern, ce în aceste împrejurări nu poate face, prin aceasta am face numai slujbe opoziției, pe care o conduce dl D. Sturdza și care s'a aruncat cu totul în această mișcare dăcoromană.

Este afară de ori-ce îndoeală, că felurite incorectități s'au făcut și anume de mulți ani. Plângerea relativă la hărțile geografice s'a ivit înainte cu ani și anume era vorba de hărți cu firmă oficială, pe când acestea de azi au un caracter privat. Atunci am protestat energic și acele hărți au și fost retrase atunci și de atunci eu n'am mai primit nici o plângere. Nu se poate împiedica ca astfel de opere fantastice cu limitele cele mai naționale să fie împrăștiate și dacă se mai adaugă ce se spune aceste hărți se va și realiza, unind Ardealul și și altceva cu România, aceasta este o fanfaronadă, ce corespunde caracterului irredentei române și care nu poate să trezească îngrijiri ori chiar frică. Aceste agitațiuni lipsesc pentru o acțiune agresivă ori ce premisă. Referentul a observat, că Ungaria nu se gândește să ceară o restricțiune a instituțiilor liberale; dacă nu i-se pretinde guvernului român o acțiune în contrazicere cu legile de acolo. Greutatea este tocmai că aceste legi asigură Românilor în multe privințe o sursă de bunăvoință foarte mare. De pildă, acolo nu există lege de reuniri. Liga pomenită de contele Apponyi nu-i privită ca persoană juridică, ea nu are statute anunțate guvernului etc. În fruntea Ligei și societăților unite stau mai ales advocați și profesori, care găsesc mai ușor decât alții mijloace de a ocoli legile.

Ministrul stăruie apoi asupra organizației Ligei și dovedește, ce greu ar fi între împrejurările actuale și cu privire la preocupările juraților, să se încerce ceva la tribunale ori prin poliție. În tot cazul, după lege guvernul român are dreptul să interzică adunări sub cerul liber, convoieri tumultuoase, escese pe stradă și demonstrații în contra puterilor străine. Și în această privință guvernul a luat deja o situație hotărâtă și el, Kálnoky a primit declarația precisă, că se va și procedea cu energia cea mai mare. Un singur mare meeting a avut loc în timpul din urmă, în Iunie a. c. A fost meetingul, care a subscris „Apele la justiție”, apel ce tocmai se discută și care a fost trimis oamenilor de stat europeni.

Ar fi însă inexact a crede, că agitațiunea între Români nostri vine numai din regat, și că-i importantă. Este un continuu ecou dincoace și dincolo. Mulți Români de ai nostri merg ca studenți în străinătate, se ocupă acolo cu agitații, stau câțiva acolo și se întorc, pentru a agita în patria lor populațiunea. Conducătorii acestei mișcări sunt mai ales Transilvăneni, obțin fără greutate naturalizare și se fac profesori, imparțiali după legile române, și cred că toate le este permis.

Relativ la postul din buget „pentru sprijinirea școalelor și bisericilor române” Kálnoky zice, că acest fapt fi este cunoscut. În 1894—95 suma este de 525.000 franci, din care 480.000 s'au și cheltuit. Acesta nu-i fond de dispozițiuni ci o sumă asupra căreia se dă cea mai detaliată socoteală. După informațiunile sale 380.000, deci cea mai mare parte s'au dat Românilor Macedoneni, unde bisericile și școalele sunt sprijinite cu stirea guvernului otoman, restul e drept ce se dă și la școale și biserici din Ardeal, dar' după asigurarea lămurită a guvernului român la școli ce altfel s'ar închide sau la biserică, ce altfel nu s'ar pute zidi ori s'ar ruina.

Afară de aceasta însă agitația are mijloace însemnate prin veniturile Ligei. Nu se poate constata însă autentic cât sunt de mari sumele, cât este de mare numărul membrilor Ligei și câți dintre ei sunt Ardeleni. Ear' ce privește agitația presei nu trebuie să uitați, că majoritatea Românilor studiază în străinătate, învață ușor limbi străine și întorcându-se în patrie, susțin relațiile literare ce au legat în timpul studiilor și le exploatează răspândind articoli agitatori contra Ungariei.

Ministrul conchide, că dată fiind situația noastră geografică și atitudinea față cu statele balcanice nu ar fi de nici un folos, dar' ni-ar pregăti felurite greutăți dacă relațiile amicale ale monarhiei cu România s'ar turbura. Câtă vreme guvernul român are dorință sinceră

de a satisface după putință datorile sale amicale, ministrul crede că procedura sa amicală, înăspriță după împregiurări, corespunde mai bine intereselor noastre și se roagă a nu se abate dela ea.

El zice, că mai curând ar suporta obiecția că a fost prea blând, decât că ar fi compromis situația. Dacă în loc de asigurarea de pace, ar fi trebuit să constate că ne aflăm înaintea ruperii relațiilor amicale cu o putere vecină din cele mai importante, nici în monarhie nu i-s'ar fi mulțumit pentru aceasta și nici în Ungaria. Se roagă deci a i-se lăsa lui alegerea mijloacelor pentru care el ea și deplină responsabilitate.

Delegațiunile.

(Finea ședinței a 17-a.)

Delegații: contele Zedwitz, Dr. Russ și Lupul combat pe Dr. Paťak mai ales în acea parte a discursului său, unde pledează pentru alianța cu Rusia.

Pe urmă ia cuvântul contele Kálnoky spre a răspunde la întrebările și imputările, ce i-s'au adresat. Partea privitoare la România, am reprodus-o în nrul trecut, la loc de frunte. Aci dăm numai unele lucruri de natură mai delicată.

Accentuând tăria triplei alianțe, ale cărei scopuri pacifice încep a le recunoaște și adversarii ei, spune că raporturile monarhiei cu republica franceză s'au alcătuit foarte prietenoase, ear' cu Rusia, cu deservire prietenești.

Situația politică generală e plină de speranțe sigure în menținerea păcii.

Despre Sârbia ministrul de externe zice între altele: „Raporturile noastre cu Sârbia sunt deci astăzi mai mulțumitoare decât acum un an și jumătate și sunt veseli de a pute constata un progres în această privință, încât putem spera, că menținându-se în Belgrad actuala direcție, raporturile noastre reciproce pot deveni și mai bune, precum aceasta corespunde pornirilor noastre față cu Sârbia”.

Nu așa favorabil s'a pronunțat ministrul despre Bulgaria. „Poate că stările de acolo” — spune continuând ministrul — „au fost privilegiate la noi din punct de vedere prea optimistic; acum însă s'a produs contrarul în această privință, în care earși se merge prea departe, și anume, fiindcă confuziunea ce s'a născut din schimbarea neașteptată, nu s'a lămpizat încă într'ată, încât se ne putem face acum chiar o iconă adevărată despre stările de acolo. În toate părțile Europei lumea s'a obișnuit a considera ca fapt tracic stabilitatea lucrurilor, care se intrupase acolo prin mâna puternică a lui Stambulov și de aceea se credea, că stările launtrice ale Bulgariei sunt scutite de surprinderi subite de acolo, care în acele țeri nu sunt ceva lucru neobișnuit...”

„Pentru noi, în ochii cărora fostul ministru-president a fost mare chezieș pentru liniștea și siguranța stărilor, este de regretat, că aceasta așa zisa situație statică a fost răsturnată și s'au produs stări nesigure. Dar' noi n'avem nici să răspundem nici să ne amestecăm când în Bulgaria se produce o schimbare ministerială și nu putem să ne apucăm a judeca pe urmașii lui Stambulov de aceea din capul locului în mod nefavorabil...”

„Simțul de sine și conștiința de neatințare la Bulgari totuși prea e desvoltată, decât a pute aștepta că ar fi gata a se lăpda situația independentă, câștigată cu atâta străduință și atâta primejdie”.

Contele Kálnoky a combătut pe urmă rind pe rind toate imputările delegatului Dr. Paťak; ear' la sfârșit delegațiunea a votat ministrului, încredere deplină în conducerea politice și străinătatea.”

În ziua de 18 Septembrie, comisiunea bugetară a delegațiunii austriece a ținut ședință pentru a discuta afacerile Bosniei. Mai toată această ședință a fost cuprinsă de discursurile Drului Paťak, care critica administrația terilor ocupate ce și al lui ministru de finanțe comun Kállay, care își dădă silințe a reduce la adevărată lor valoare sau a respinge invinuirile delegatului ceh-tinăr. Ambele discursuri au fost ținute în mod și termenii relativ foarte calmi și nici nu este ceva deosebit de scos din ele.

Procesul Memorandului.

Sentața tribunalului. — Recursul de nulitate. — Sentața Curiei.)

II.

Recursul de nulitate.

(Urmare și fine.)

Este de a se nimici verdictul cu deosebire pentru aceea, pentru-că deși acusa a încercat să desfacă dreptul de petiționare dela răspândirea tipăriturii, totuși convingerea juraților nu a fost îndreptată în decursul pertractării finale într'acolo, ca relativ la răspândire să primească impresiune, ci în frunte cu Dr. Pisztory Mor cu concesione și privilegiu presidial au cerat ca să-i câștige impresiuni relativ la aceea, că cine a exerciat dreptul de petiționare, prin ducerea Memorandului și prin participare în delegațiune.

Așadar' nu s'a pus pond pe faptul răspândirii, ci pe scrutarea aceleia, că cine a fost la Viena? Tuturor acusaților, și încă și aceloră despre care nu s'a știut în public (ca Dr. Ioan Rațiu, Vasile Lucaci, George Pop de Basesți) că au fost la Viena ca membrii deputațiunii care au dus Memorandul, juratul Pisztory Mor l'a pus în trebă: „Fost-a domnul acusat în Viena?”

Este dar' evident, că aici nu se căuta convingerea îndreptată la puterea acusei și a apărării, ci la întrebarea, că cine a culezats se meargă la Maiestatea Sa în Viena cu plânsoare și astfel verdictul a fost legat de faptul acesta.

Tendența și natura decizătoare a acestei chestiuni abia mai suferă discuție, după-ce mersul la Viena al deputațiunii românești a cauzat referitor la Dr. Ioan Rațiu și vandalismul dela Turda, care l'a silit ca să se refugieze împreună cu familia sa în loc străin din casa și locuința sa proprie; aceasta a cauzat arătarea alor 18 advocați sub cuvânt de „trădători de patrie”, care s'a extins și la acusații Coroianu și Mihali; a cauzat atacurile din Șimleu, Arad și Oradea-mare în contra membrilor deputațiunii. Prin urmare accentuarea acestei calități a acusaților a vrut să servească răsbunării pentru petiționare și nu a servit spre constatarea răspândirii încredinate.

După-ce punerea acestei întrebări și permiterea ca prin aceea să se influențeze convingerea juraților, nu este altceva decât vătămarea dreptului de petiționare; abaterea atențiunii juraților dela întrebarea principală, dela răspândire; și influențarea lor în sens politic și de rasă în direcțiunea aceea ca să se valideze convingerea falsă a publicului maghiar că: Memorandul este acuză Românilor la împăratul austriac în contra națiunii maghiare, — este dar' evident că o astfel de procedură a presidentului, o astfel de pertractare, verdict și sentență este de a se nulifica.

Extrasele și atestatele dela perceptoratul orașului Cluj alăturate sub 46—51 dovedesc, că jurații Hatházy Sándor, Ladits Nándor, Dr. Nagy Mór, Merza Lajos, Gróf Teleky și Báro Feiltsch Arthur nu au nici un fel de venit curat anual și dintre ei Hatházy Sándor, Ladits Nándor, Gróf Teleky László, Báro Feiltsch Arthur și Merza Lajos nu cad nici sub litera b) din §. 6 al procedurii și prin urmare nu au nici calificațiunea de jurați, nu se pot lua nici în lista juraților și astfel numiții nu pot funcționa ca jurați și sunt de a se excepționa. Din această cauză cerem nulificarea procedurii întregi și numai pentru-că deja constituirea este necorectă și de a se nulifica.

Onorată Curie regească!

În cele din sus am adunat, în cele trei zile prescrise de lege, dintre motivele de nulitate observate în decursul pertractării de 19 zile, pe acelea, pe care considerând slăbiciunea omenească și pertractarea oboșitoare până la extrem, le-am mai putut păstra în memorie. Cu conștiință liniștită putem însă afirma, că atară de cele înșirate mai sunt o mulțime de motive de asemenea importanță, care s'au comis în decursul pertractării pas de pas și care sunt cuprinse atât în protocolul pertractării finale, cât și în notițele stenografice.

Toate motivele de nulitate insinuate în decursul pertractării le susținem și cerem să fie considerate de obiectul cumpenirii și deliberării judecătorești, pe baza faptului înaintat, a cererii și a motivării noastre.

Baza prezentului nostru recurs nu o formează mulțimea motivelor, ci împrejurarea, că fiecare din acelea este un motiv ponderos, basat și bine motivat. Pe baza aceasta bine motivată cerem nulificarea sentenței și a verdictului excepționat, și sântem siguri, că onorata Curie regească cumpenind cu îndatăta sa obiectivitate conținutul și ponderositatea înșiratelor motive, va da loc acestui recurs de nulitate.

Onorată Curie regească!

Conști de drepturile noastre, noi ne-am prezentat cu respect înaintea juriului de presă din Cluj și cu conștiință liniștită am primit în fața acusei ridicate în contra noastră, dar' după cele experiate cu durere, a căror iconă fidelă este ilegalitatea și irregularitatea cuprinsă în recursul nostru prezent, — simțul nostru de drept și erezita noastră credință în justiție a suferit lovituri, care numai pe calea aceasta se pot vindeca și la sanarea căreia numai înalta Curie regească este menită, denegând sancționarea față cu verdictul juraților și față cu sentența judecătorească excepționată și nulificându-le pe acelea.

Cu respect profund cerem dar' dela on. Curie regească să binevoască a nimici sentența excepționată, pe baza cauzelor de nulitate înaintate și motivate de noi.

Ear' pe onoratul tribunal regesc îl rugăm ca să binevoască a înainta prezentul

nostru recurs împreună cu toate scrisorile prealabile înaltei Curii regești.

Cluj, 27 Maiu 1894.

Înaintea noastră:

Dr. Gavril Tripom p. p.	Dr. Ioan Rațiu m. p.
Dr. Stefan Pop m. p.	George Pop de Basesți m. p.
martori.	Dr. Vasile Lucaci m. p.
	Iuliu Coroianu m. p.
	Dr. Daniil P. Barcianu m. p.
	Rubin Patia m. p.
	Dimitriu Coma m. p.
	Nicolae Cristea m. p.
	Mihail Veliciu m. p.
	Aurel Su iu m. p.
	Dr. Teodor Mihali m. p.
	Patriciu Barbu m. p.
	Gerasim Domide m. p.
	Dionisie Roman m. p.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Bistrița, 1 Septembrie 1894.

Dintre gimnasiile străine cel mai frecuat de școlari români este gimnasiul săsesec din Bistrița.

După programul din anul școlastic 1892/3 în cele 8 clase gimnasiale au fost înscriși Români 42, dintre care 33 gr.-cat. și 9 gr.-or.; în clasele elementare 40, dintre care 38 gr.-cat., 2 gr.-or., și suma totală 82. În anul școlastic 1893/4 în gimnasiu au fost înscriși 50 Români, dintre care 41 gr.-cat., 9 gr.-or.; în clasele elementare 46 gr.-cat., suma totală 96; la suma aceasta sunt de a se mai adauge elevete dela școala de fete și earși cei dela școala civilă 12—15.

Cauza pentru-ce devine acest gimnasiu frecuat de atâția Români, este de o parte ca se și însușească limba germană față cu care Românul totdeauna a avut mai mare atragere; ear' de altă parte, șovinismul și ura ce s'a încuibat în școalele maghiare acum de vr'o câțiva ani încoace, față cu tot ce e român, așa încât școlarii români sânt siliți să audă pe fiecare moment epitețe batjocritoare atât din partea profesorilor, cât și a școlarilor maghiari.

De aci vine, că o parte însemnată a locuitorilor români din comitatul Cluj, precum și de pe Câmpie, ba chiar și din Ungaria aleargă părinții cu pruncii lor la Bistrița.

La gimnasiul acesta se află 12 profesori în frunte cu binemeritul Georg Fischer ca director. Acesta e de o cultură înaltă, afabil și pe lângă limba germană, vorbește românește destul de bine, ear' limba maghiară mai rău.

Cu preoții și în genere cu pătînții români care se duc la înscriere cu pruncii — vorbește numai românește, ear' la înscriere e cu cea mai mare atențiune ca să fie indus numele pruncilor în protocolul de primire așa precum se află în extrasul de botez.

În școală profesorul tratează cât se poate de uman, el este tată adevărat pentru toți, și toți sânt fiii lui, nu face deosebire de naționalitate, tocmai așa ocupă locul prim un Român, ca și copilul de Sas — dacă merită. Precum a fost și în anul trecut în clasa a VI-a gimnasială, inima clasei au fost români.

Profesorii peste tot, în loc de a-i și cana pe școlarii de naționalitate străină cu vorbe necuviincioase, sânt mândri și numai se bucură, când văd că atâta Români le cercetează gimnasiul și se silesc a face progres laudabil.

Ceea-ce atrage atențiunea tuturor părinților, care au prunci la acest gimnasiu, și însuși oare-care îngrijire, e catechisarea.

Știm că la fiecare școală între obiectele de învățământ locul prim îl ocupă religionea. Să vedem cum s'au împărțit acestia, aproape 100 școlari români gr.-cat. din studiul religiei, căci de confesiunea gr.-orientală sânt puțini.

În orașul Bistrița e scann protopopesc gr.-cat., o școală confes. gr.-cat. cu un învățător. Protopopul Silași cu catechisarea nu se prea ocupă — după-cum însuși a mărturisit-o — pentru-că economia cu care se ocupă cu atâta predilecțiune, nu-i permite să se ocupe și cu catechisarea, ear' dacă s'ar ocupa, ostenelile nu i-le remuneră nime, ci toată afacerea o lasă în bunăvoința învățătorului, care ține câte o oră două pe săptămână, dar' firește că și dînsul numai atunci când îi condec împregiurările, fiind ocupat și de altă parte. Altcum pentru remunerățiunea ce o capătă pentru catechisare e destul și atâta.

Și oare cine e răspunzător pentru acest păcat neiertat, că atâția prunci se cresc numai astfel în adevărurile de credință? Fără îndoeală ca în locul prim veneratul consistor diecesan din Gherla în frunte cu Ilustratia Sa Szabó János. Căci, cine să se îngrijască de o afacere atât de momentuoasă și delicată, — dacă nu sfinții părinți, care sânt chemați de a se îngrijii de turma încredințată lor.

Și cu deosebire Ilustritatea Sa ca capul dieceei, cu afaceri de acestea ar fi bine când s'ar ocupa, ear' nu cu aceea se cheame pe preoții din dieceși la „audiendum verbum” pentru-că și-au împlinit datorițele ca Români. Ca cap al unei diecei e dator și pozițiunea înaltă îl obligă să se îngrijască, ca acei băieți să fie instruiți cât se poate de bine în adevărurile de credință, de cătră un bărbat care are calificațiunea recerută și acestuia să i-se deo o remunerațiune corăspunzătoare. Dacă cumva veneratul consistor nu dispune de vre-un fond din care i-s'ar putea da o remunerațiune catechetului, atunci pune o taxă anumită pe fiecare elev, pe care părinții cu plăcere vor solvi-o numai să nu crească prunci astfel, încât și rugăciunile ce le-au învâțat acasă, peste an le uită. Crescând astfel prunci, tesaurlor perdut nu se mai poate recompensa nici cu averea lumii. Și mai ales în timpul de acum, când dușmanii bisericii voesc pe toate căile a răpi pe fiu dela sinul ei.

Deci în numele tuturor părinților care au prunci la acel gimnasiu și care unica dorință au: de a crește fi adevărați pentru biserică, patrie și națiune — rog pe veneratul consistor că ce s'a înțelesat până acum, să se aducă la cale barem cu începutul anului curent, „câci mai bine mai târziu, decât niciodată”.

n. p. r.

CRONICĂ

Concert. Măne, Sâmbătă 22 c. n. va avea loc în sala dela „Musikverein” concertul fraților Else și Grete Krummel din Brașov, cu concursul domnilor I. L. Bella, Conrad Dörschlag, Edmund Heeger și Victor de Helldenberg. Începutul la orele 7 seara.

Inspectorii școlilor medii confesionale. Ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică, pe baza articolului de lege XXX. din 1883, a împuternicit cu controlarea școlilor medii confesionale și cu exercitarea dreptului de supremă inspecțiune asupra acestora din partea statului, pentru anul școlastic 1894—95 pe următorii: Pentru gimnasiile superioare din Cluj, Mureș-Ogorheiu, Aiud, Odorheiu și Zalău, ținătoare de biserică evang. ref. din Ardeal, pe directorul suprem din Cluj Kuncz Elek; pentru gimnasiile superioare din Sepsi-Sângeorgiu și Orăștie pe directorul suprem din Sibiu Elischer József; pentru gimnasiile din Bistrița și Reghinul-săsesc, ținătoare de biserică evang. ardeleană, pe Kuncz Elek; pentru gimnasiile din Brașov, Mediaș, Sibiu, Sighișoara, Sebeșul-săsesc, precum și pentru școlile reale din Sibiu și Brașov pe directorul superior din Sibiu Elischer József; pentru gimnasiile unitare din Cluj și Cristurul-săcesc pe Kuncz Elek; pentru gimnasiile române gr.-or. din Brașov și Brad și pentru școala reală inferioară din Brașov pe directorul suprem din Sibiu Elischer József.

Adunarea despărțământului al XXX-lea al Asociațiunii din Seica-mare și giur. Dintr'un raport ce primim despre această adunare extragem următoarele: În șirul zilelor triste, în timpuri de grea încercare pentru poporul român, atunci când gândul și inima fiecăruia se concentrează numai în locuri de suferință amară, e un eveniment înbucurător, când ni se dă ocaziune a ne întâlni, a ne mângâia unii pe alții, a încredința pe cei slabi de inimă și a lăuda și saluta pe cei bravi. Nimic mai folositor, nimic mai de dorit în zilele noastre decât a comunica cât mai des cu țărânișii dela sate, a-i da poze bune, a le spune să rabde cu paciență toate năcazurile ce zilnic le întâmpină, căci ziua de isbândă nu poate fi departe. Ori-care cărturar va rămâne încântat de cunoștința ce o are țărânișii noștri despre cauza sa, după-cum pe deplin m'am convins cu această ocaziune. Încă nu sosisse ora indicată pentru deschiderea ședinței, când sala școlii, tinda, ba chiar și curtea gemea de mulțimea țărânilor veniți din toate părțile. Pe fața fiecăruia se putea citi interesul cel mare ce acest popor plin de viață îl poartă pentru cauza lui sfântă. Cu nerăbdare așteptau să audă un cuvânt de mângâiere din gura celor puși în fruntea lor. După-ce stimulat președinte Dr. Racoța și de astă-dată ne-a îndatorat mai mult cu recunoștință pentru ospitalitatea-i proverbială, am străbătut în sală. Președintele își ocupă locul „destinat”, ear' eu arunc o privire în giur și simt în sufletul meu de o parte o bucurie ce nu are margini la vederea unui public atât de frumos, ear' de altă parte întristat mi-am întors capul și cu durere am întrebat: „Unde sunt preoții din giur? Unde sunt păstori acestei turme frumoase? De față erau onorați părinți: Popescu din Boarta, Deac și Vintilă din Călvășer și Domaș. Președintele într'un stil simplu popular, dar frumos, face istoricul „Asociațiunii transilvane etc.” Spune cum poporul român, bătut de soarte, a trebuit pe un timp să renunțe de a se ocupa cu dezvoltarea sa culturală, și asta e cauza de a rămas cu o schioapă îndărăt, cu toate că totdeauna a fost superior în cultură tuturor popoarelor, care au năvălit peste dînsul. Dovadă e faptul, că toate au trecut, ear' noi am rămas. Se dă cetire unei telegrame de următorul cuprins: „Regret, că nu pot lua parte; doresc prosperare și înaintare neamului românesc; D-zeu ajute dreptății!” Va fi 8 Septembrie 1894. D. Roman. Urmează contribuțiile și după acestea o disertațiune ținută de preotul Deac din Călvășer. Pornind din proverbul englez „Vremea este aur”, în ziceri bine potrivite desvâlță acest proverb. Îndeamnă și dînsul țărânișii noștri,

ca să arete un mai mare interes pentru meserii și documentează aserțiunea sa prin un exemplu practic, că având un tată o avere de 30—40 jugere, deja strănepoții lui ajung la sapa de lemn. Fiecare părinte este deci dator să se îngrijească de soartea și viitorul copiilor sei. Nu vedeți d-voastră, că bani pe care noi îi asigurăm întru sudoarea feței noastre, merg tot în mâni străine, deci se înbrășiem meseriile, se cumpărăm cele trebuincioase dela oameni de ai noștri, și așa se înaintăm bunăstarea națiunii noastre. Cu aplause nesfârșite a primit poporul această disertațiune. Noi din parte-ne n'aveam decât să dorim, ca țărânișii noștri cât mai curând să înțeleagă adevărul celor spuse. Se propune ca adunarea să se țină pe anul viitor în Călvășer. Președintele mulțumesc în termeni calzi oaspeților pentru participarea în așa număr frumos. Se anunță petrecerea la orele șapte! În fine ne vedem în o sală frumos împodobită cu tot ce mâna măiestră a țărânilor romani a putut produce: ștergare, covoraș cu diferite forme țesute numai în fir ales de mătăsă acoperiaș păreți; trebuie să admiri capacitatea și dexteritatea țărânelor noastre în ale țesutului. La orele 12 din noapte cină comună, după care dansul s'a continuat până în zori de zi.

Stipendii. Pentru dobândirea stipendiilor din fundațiunea vicarului Kőszeghy se iese concurs cu termen până la 15 Octombrie st. n. a. c. Pentru acele stipendii pot concură juriștii și studenții gimnasiali de origine nobilă din Maramureș pe lângă acluderea cărții de botez, atestată despre origine nobilă și română și testimoniu școlastic din anul trecut. Recursele sunt a se adresa comitetului și a se trimite la subscrisc. Tit. Bud. vic. Maram. Sat-Șugatag, la 16 Septembrie 1894.

Desmintire. Din Brașov primim următoarele: S'a reproduc în un nr. al „Tribunei” o invitare ungurescă dela concertul, ce unii studenți de aici făcuse astăvără în Făgăraș. Mare păcătoșie că s'au tipărit și împărțit asemenea invitări. Nu puteam nici presupune, ca studenții dela gimnasiul nostru să ne facă rușinea asta. Informându-mă asupra acestui lucru, am aflat, că într'adevăr ei au tipărit invitările numai românești aici în Brașov și le-au trimis la Făgăraș, ca să le împartă, și dacă s'au împărțit și invitări ungurești, pe acestea le-au făcut Făgărașenii fără știrea studenților.

Leceție de limba franceză în Sibiu. da o vechi și distinsă profesoară cu diplomă academică. A se adresa la Administrația „Tribunei”.

Neerolog. Jalnică familie Lazar din Abrud, face cunoscut moartea iubitelui ei fiu și al lor frate Enea, farmacist în Drăgășani (România).

Hymen. Dl. Ilie Savu și d-soara Maria Chr. Orghidan își anunță cununia, ce se va săvârși Duminică în 1/23 Septembrie 1894, la 11 ore a. m. în biserica Sf. Nicolae din Brașov (Scheiu).

„Vatra”. A apărut nr. 17 al admirabilei reviste ilustrate pentru familie „Vatra” cu următorul sumar: Popa Băltag, de St. Basarabeanu. — Două sonete, de Virgiliu N. Cișman. — Mănăstirea Tismana, de K. — Mara, de Ioan Slavici. — Femeia necerată ca moara nefecată, de P. Vărtălaș. — Școalele române din Macedonia și Epir, de T. Petrino. — Scrisoarea soldatului, de Haralamb C. Lecca. Sfârșitul lui C. Maxim. — Zi aniversară. După Dykens, de E. Florescu. — Fel de fel, de *.. — Ilustrațiile: Clopotul mănăstirii Tismana. — Mănăstirea Tismana. — Marca terții din 1651. — Crucea sfântului Nicodim, păstrată în mănăstirea Tismana. — Ruinele palatului de vară al lui Bibescu-Vodă, la Tismana. — Rugăciunea musulmanului. Prin zăpadă și vifor. — Revedere. — Examenul public la gimnasiul român din Ianina, în Epir. — Ghici, cine e?... — Urmăriți de lupi.

Cântecelul nostru gonite! Ni se scrie din Dobru: Zilele din săptămâna trecută un pericunat care a fost luat de talmăciul de cătră un antreprenor al căilor ferate ce se ocupă cu măsurarea drumului ce are a se construi pe linia Verșet—Lugoj—Ilea, tăbărise la hotelul „Husari” din Dobru. Cheful și sătul de beutură hidosă jupănaș ajunsese în stadiul unui acces de iritație de cel mai înfiorător spectacol. La auzul sunetelor românești ce muzica de aici armonios le execută, rabiatal patriot de 5 piteule sare ca mușcat de viperă și prin sibiărituri ascuțite navalnic se napustește asupra Țiganilor amenințându-i că în Ungaria nu li-e permis mai mult să zică bucați antipatriotice făcându-i pe acestia să tragă cuțitul lui Kossuth. Un notar de Român se repede în același timp și-i dă o bună trântă la gâtăgăosului din vorbă, ear' musicanților li demandă ca să zică „Marșul lui Iancu și al împăratului”. Urticlosul Jidan după-ce mai schimbă din pricina aceasta vre-o câteva vorbe aspre și cu șeful seu, se dusese cătrăntit. Destul că umpluse ziazele patriotice cu fel și fel de scornituri și minciuni dintre cele mai codate, că la Dobru slugilor publici trăsese lume albă, beau românește, mănâncă românește și petrec tot cu zicală ca „Deșteaptă-te Române”, a lui Iancu și a lui Carol, ear' pe Unguri și ocărâmură în injură, pregătesc poporul la războale și alte bazacoșii de acestea. Primpretorul din Ila pe baza acestui gunoii demandă investigare și pornește cercetare de anchetă în loc contra notarului nevinovat Criste și a primarului im-

punându-le acestora ca să oprească ori-ce manifestare a simțului de dușman ce s'ar putea naște prin aceea, că musicanților li-se permite ca prin localuri publice să execute tot soiul de zicală antipatriotice. Va să zică intoleranța de rasă a ajuns până a nu ne mai fi iertat nici să ascultăm muzica, dacă aceea cântă arii românești. Grozav! Ascultă, dle Gherman, și mai zi apoi că nu e bine să înungurăm tovarășii cu înveliturile jidano-magiare în petrecerile românești. Cred că vei înțelege pentru ce ați fost dascăli în „Tribuna”.

Dreptate ungurescă. Ni se scrie din Ciachi-Garbău: În pretura Ciachi-Garbău notariatul Osoi, e notar cercual Csató Árpád. Acesta de mai mulți ani de când funcționează stăpânește ca un pașă turcesc: înjură, maltratează, abuzează de potestatea oficioasă, defraudează. În urma plângerilor locuitorilor s'a pornit în cele din urmă cercetare în contra lui. Dar' ce se vede, în loc ca să se dea ascultare cererii locuitorilor de a însărcina pe un funcționar imparțial cu anchetarea casului, a fost însărcinat protopretorul, care e cumnat cu el. Acesta a cocoloșit cu investigarea lucrul astfel, încât a adus un *atyafadgos idet*, pe baza căreia Csató Árpád e pedepsit cu 20 fl., că vezi Doamne n'a defraudat, ci numai din „hibas számitás következtében” a greșit cu suma de 58 fl., apoi pe semne tot din „hibas számitás következtében” i-a și spusat. Ce ironie a justiției! Dar' apoi când s'ar face recensiența tabelelor de dare de pe anii de când servește ca notar, câte astfel de poșii s'ar afla pe care din „hibas számitás” le-au rămas sumele la el în pungă.

Școala română — sinagoga ovrască. Din Berzovani se anunță următorul fapt revoltător: „Școala gr.-ort. română din Berzova de mai mulți ani încoace, cât țin sărbătorile ovrăști se prefacă în sinagogă jidovească. Aceasta s'a făcut cu consensul dlui protopop V. Beles. Preoții locali în tot anul s'au întrepus, însă prin ordin protopopesc Ovrerii în tot anul capătă concesiune a și face serviciul în școala lor, ear' prunci se trimite pe timpul acela acasă. Se miră toți din giur, cum autoritățile noastre bisericesti școlare pot să suferă astfel de lucru scandalos”. Din parte-ne întrebăm: are Venerabilul Consistor aradan cunoștință despre acest lucru nemai pomenit?

Fundațiunea „Angheliana”. Ni se scrie din Sebeșul-săsesc: Interesele din fundațiunea lui George Anghel menite pentru ajutorarea alor patru veduve sărace de aici fără deosebire de confesiune s'au împărțit în estan între veduvele Maria Wagner, evang.-luth., Maria Bözse, rom.-cath., Ioana Bucur Lupșe, gr.-or. și Maria Munziaș, gr.-cat. în suma totală de 10 fl. 15 cr.

Sfințire de biserică. Subscriscul comitet parochial g.-or. din Șinca-nouă invită la actual sfințirii bisericii celei noue gr.-or. din comuna Șinca-nouă, protopresbiteratul Făgărașului, care act se va îndeplini prin Excelența Sa înalt preasfințitul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul Joi în 15 Septembrie st. v. a. c. la 8 ore dimineață. Șinca-nouă, 5 Septembrie 1894. Comitetul parochial.

Petrecere. În 30 Septembrie st. n. la 4 ore p. m. se va ține binecuvântarea școlii nou edificate din Hotoan, cu care ocaziune în favoarea școlii se va aranja și o petrecere cu joc. Balul se va ține în două despărțiminte separate, inteligență și țărani. Prețul de intrare: Inteligența de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Poporul de persoană 40 cr. Vasiliu Patcas, pr. sen. școlar. Teodor Medan, not. sen. școl. Începutul la 7 ore seara. Cu beuturi și mâncări on. public va fi prevăzut pe lângă prețuri moderate. Notabene trenul la Hotoan sosește: dela Carei la 5 ore, dela Zalău-Șimleu la 6 ore d. am.

Foame în Ungaria. Cetim în ziazele maghiare, că ținuturile cele mai bogate și fertile delungă Tisa și Mureș, sunt amenințate de foame. Comitetul Bichiș a decis în ședința generală din urmă să institue o comisiune de foame, votând totodată 200 mii de fl. pentru cei lipsiți. Orașele Seghedin și Hódmező-Vásárhely au decis să ceară relaxarea dărilor și sistarea execuțiilor, Asemenea hotărâre au luat și orașul și comitatul Csongrád. În fața acestei primejdii se par întemeiate temerile, că earăși se vor ivi turburările socialiste, care de vre-o câțiva ani se pare că au prins rădăcini adânci în ținuturile acestea.

Congresul dela Constanța. „Timpul” scrie: Ministerul instrucțiunii publice a acordat societății „Studentilor universitari” 300 de bilete de liber percurs pentru membrii care se duc la congresul dela Constanța.

Din comitatul Maramureș. „Dreptatea” scrie: Cercul pretorial al Sighetului a fost împărțit în două, pentru-că, susține raportul oficial, acel cerc din punct de vedere sanitar nu se poate bine administra. Residența și centrul noului cerc pretorial va fi comuna Acna-Șugatag. Noua organizațiune va intra în viață cu începutul anului 1895.

Cismegiu. Jurnalul expoziției cooperativelor române apare în toată ziua cât va ține expoziția. Primul număr cuprinde descrierea amănunțită a inaugurării. S'au remarcat foarte mulți vizitatori din Bucovina și Ardeal; trenurile erau liberalmente pline de pasageri, ce au mers să vadă expoziția. Expoziția va fi deschisă până la 31 Octombrie. În decursul expoziției se vor da

mai multe festivități brilante în Cismegiu. Programul lor nu-i încă definit. Luându-se măsuri ca toate pavilioanele să fie luminate seara cu lumină electrică, se face cunoscut că intrarea în grădina Cismegiu în toate seările este numai de 50 de bani. Muzica militară precum și bande de lăutari vor cânta până târziu noaptea. Prețul intrării în timpul zilei de lucru rămâne fixat ca mai înainte de 1 leu, ear' Duminică și sărbătorile 50 de bani. Pentru înlesnirea circulațiunii publicului, s'a prevăzut ca atât de partea bulevardului, cât și de partea stradei Magureanu și piața tribunalului, să fie câte o poartă de intrare și una de eșire în grădina Cismegiu. Porțile prevăzute cu turnichete sunt pentru intrare, ear' cele fără turnichete pentru eșire. Se face asemenea cunoscut că s'au luat măsuri spre a se organiza trenuri de plăcere. Biletele luate pentru trenurile care vor pleca Sâmbătă de dimineață din diferite orașe vor fi valabile până Luni seara. Ar fi bine ca pentru vizitatorii din Ardeal și Ungaria să se anunțe prin presa noastră și din vreme trenurile de plăcere, ce pleacă dela Predeal și Orșova.

O explicare. Dl. Vasile Turturean, administrator parochial în Vicovul-de-sus, ne roagă a rectifica exemplul adus în nr. 159 în corespondența din Bucovina, în sensul că dînsul nu s'a folosit de mijloacele discutate în acea corespondență pentru a-și păstra administrația parochiei, în care se află Guvernul întârzie ocuparea parochiei fiind vorba de împărțirea ei în două.

Primirea deportaților la Siberia în Lemberg. O depeșă din Lemberg anunță cu data de 17 Septembrie n. l.: Cu toate-că poliția oprise ținerea congresului, sosiră așară nouzeci dintre foștii internați în Siberia la gară și au fost primiți de cincizeci femei, care li-au aruncat flori. Poliția împedea îndată ori-ce altă manifestație. Deputatul Le w a k o w s k i a dat seara un banchet în onoarea deportaților. Venind la banchet mai mulți dintre cei care nu participaseră la demonstrațiile din urmă, acestia au fost primiți cu fluierături.

60 000 fl. este câștigul principal al loșurilor expoziției regnicolare din Lemberg, care se plătește în numerar cu o *detragere de numai 10%.* Atragem atențiunea cetitorilor noștri, că tragerea se va ține deja la 27 Septembrie n.

Poșta redacțiunii.

Dlul A. D. în R. Avisul respectiv nu i-a sunat D-tale. Cu treburi ca cea re-atață nu ne ocupăm bucur. Faceți mai bine ațtarea la forurile bisericesti.

Dlul Dr. B. în B. Dcla respectivul n'am primit nimic. Facem însă acum rectificarea cerută.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Predeal, 19 Septembrie n. (Telegramă particulară a „Tribunei”). Congresul promite a fi excelent. Din Bucovina sosesc 50 studenți. Din Ardeal asemenea. Congresul se va deschide Sâmbătă. Joi noaptea studenții din capitală vor pleca la Ploiești, unde se vor unii cu transilvănenii sosiți acolo și vor porni la Braila. Aici se vor întâlni cu studenții bucovineni sosiți din Iași și toți împreună pleacă pe vapor la Constanța. Programul congresului este foarte interesant. Studenții ardeleni vor avea un rol principal. Sosesc mai mulți corespondenți ai foilor străine. Foile germane vor fi reprezentate prin dl Eigel, cunoscutul corespondent al foilor germane la procesul Memorandului.

Raporturi detaliate vor urma.

Ploiești, 19 Septembrie n. (Telegramă particulară a „Tribunei”). Programul congresului studenților în ziua primă este: chestia națională, care se va pertracta în următoarele puncte:

1. Adresă martirilor poporului român.
2. Adresă către poporul român.
3. Depeșă bărbăților ilustrati.
4. Serisori tuturor deputaților, care au susținut cauza română în parlament.
5. Un album condamnăților.
6. Alegerea unei deputațiuni, care să-l prezente.

În ziua primă se va face și fotografarea membrilor congresului. Studenții transilvăneni sunt adunați la Ploiești. În Constanța se fac mari pregătiri pentru primire. Se proiectează și o excursiune la Constantinopol.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 17 Sept. n. 1894.

Sămănțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
Grâu				
Bănățenească nouă	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—
Grâu „Pesta”	75	—	76	—
Grâu de Alba-Reg.	75	—	76	—
„Bacics”	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—
Sămînțe, vechi ori nouă	Sotul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
Săcară				
Orz	de natră	70—72	6.05	6.10
„	de vinaru	60—62	5.00	5.35
„	de bere	62—64	6.20	7.10
Ovăș		89—91	5.70	6.15
Cnourus (porumb)	bănăț.	75	—	—
„	de alt soi	75	—	—
Meiu				
Hrișcă				
Grâu	Sept.-Oct.	6.25	6.27	
„Cnourus	Maui.-Iun.	6.70	6.82	
„Ovăș	Maui.-Iun.	6.87	6.99	
„	Iul.-Aug.	—	—	—
„	Sept.-Oct.	6.69	6.70	
„	Mart.-Apr.	6.99	6.01	
Produse diverse	Sotul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
Sem. de trif.	Lucernă ungurescă	48	52	
„	roșie	58	61	
Oleu de rap.	rafinat	—	—	
Uns. de porc	dela Pesta	58	53.50	
„	dela țeară	—	—	
Slănină	svântată	—	—	
„	afumată	48	48.50	
Său				
Prune	slavon, nou	11	11.50	
Lietar	bănățeneș	18	15.25	
Miere	brută	—	—	
„	galbină străcurată	—	—	
Ceară	de Rosenau	—	—	
Spirit	brut	—	—	
„	Drojdințe de spirit	—	—	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 18 Septembrie n. 1894.

Hârtie-monetă română	Cump. 9.88	vând. 9.90
Li-e turcești	11.15	11.20
Imperiali	10.10	10.13
Ruble rusești	1.32	1.32

Bursa de Budapesta.

Din 17 Sept. n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	122.70
„ de aur ung. 4%	97
„ ung. val. cor. 4%	126.50
Împrumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	103.—
Bonuri rurale ung.	95.75
„ croate-slavone	97.—
Obligațiunile desp. regalilor	101.—
Împrumut cu premiu ung.	152.55
Loșuri pentru regularea Tisei și Seghedin	143.—
Renta de hârtie austriacă	99.—
„ de argint austriacă	99.—
„ de aur austriacă	124.75
Loșurile austriace din 1860	1021.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1021.—
„ de credit ung.	—
„ austr.	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii	101.—
„ Albina	—
Argintul	5.88
Galbeni împărătești	9.86
Napoleon-d'or	60.95
Mărci 100 imp. germane	124.—
Londra 10 Livers sterlingi	—

Bursa de Viena.

Din 17 Sept. 1894.

Renta de aur ung. 6%	122.20
„ de aur ung. 4%	97.15
„ ung. val. c. 4%	126.50
Împrumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emis ung.)	124.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.75
Bonuri rurale ung.	95.45
„ croate-slavone	152.—
Împrumut cu premiu ung.	143.—
Loșuri pentru regularea Tisei și Seghedin	99.10
Renta de hârtie austriacă	99.95
„ de argint austriacă	124.90
„ de aur austriacă	1021.—
Loșurile austriace din 1860	468.50
Acțiunile băncii austro-ungare	870.75
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Argintul	5.57
Galbeni împărătești	9.87
Napoleon-d'or	60.82
Mărci 100 imp. germane	134.25
Londra 10 Livers sterlingi	—

Bursa de București.

Din 5 Sept. v. — 4 ore p. m.	Cassa	Ultim.
Renta rom. per 1875 5%	100.—	—
„ română amort. 5%	97.—	—
„ (Schuldverschreib)	90 1/2	—
Oblig. de stat C. F. R. 6%	109 1/2	—
Renta rom. (Kur. conv.) 6%	87 1/2	—
Împrumutul municipal 5%	98 1/2	—
Scrișuri func. rurale 7%	—	—
Scrișuri func. rurale 7%	—	—
Idem urbane 7%	—	—
„ 6%	102 1/2	—
„ 5%	87.—	—
Banca-Nat. (500 lei vers. într.)	1468.—	—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vers.)	420.—	—
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vers.)	437.—	—
Soc. rom. de reasig.	118.—	—
Socr. de cou (250 lei vers.)	105.—	—
Oblig. Căsei Pensiunilor	280.—	—
Agio	—	—
Schimb		
Londra 3 luni	—	—
„ cek	—	—
Berlin 3 luni	—	—
„ cek	—	—

„MINERVA“, Institut Tipografic, societate pe acții în Orăștie.

CONTUL BILANȚULUI.

Active:		Pasive:	
Casa în numerar	1389 98	Capital social	5000 —
Efectele fondului de rezervă	670 96	Fondul de rezervă	670 96
Inventarul tipografic	fl. 3625.77	Dividende neridicate	68 83
după amortisare	181.29	Creditori	66 50
Inventarul mobilierului	fl. 539.01	Profit curat	711 82
după amortisare	26.95		
Debitori	500 63		
	6518 11		6518 11

Orăștie, la 30 Iunie 1894 st. n.

Dr. Erdélyi m. p., A. P. Barcianu m. p., Iosif de Orbonaș m. p.,
membru în direcțiune, director executiv, membru în direcțiune.

Bilanțul de față s'a aflat exact și în deplină conformitate cu registrele institutului.

Comitetul de supraveghere: [2128] 1—1

Petru Belei m. p. N. Vlad m. p. I. Branga m. p.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Un căzan de vapor

în stare cea mai bună, cu presiune de 5 atmosfere și 16 metri □ suprafață, precum și 7 petri fundamentale se vînd cu preț avantajos. [2106] 2—3

BERERIA

erezilor lui I. Habermann.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învețătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiiu.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiiu se află de vânzare:

Portretul domnului

Dr. IOAN RAȚIU.

Cu 50 cr.

Portretul domnului

Dr. V. LUCACIU.

În mărime de 38×28 cm.

Cu 50 cr.

TABLOUL

Deputațiunii române la Viena.

Cu 2 fl.

TABLOUL

„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.

În mărime 33×50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților

în PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

Tabloul apărătorilor.

Cu 3 fl.

TABLOUL

BIUROULUI DE PRESĂ.

Cu 3 fl.

Tragerea **Losuri** a 1 fl. **60.000** Florini. **de la expoziția din Lemberg.**

[2090] 6—14

11 Losuri 10 fl. —
6 Losuri 5 fl. 50

pentru porto și lista câștigurilor sînt a se alătura încă 20 cr.

Se capătă în Sibiiu la Iacob L. Adler, schimbător de bani.

recomandă:

Biurul de loterie
al expozițiunii regnicolare din Lemberg.
Viena, I. Bartensteingasse 4.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Budapesta—Predeal									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20
8.25	2.10	1.55	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.—	7.—	1.50
11.24	4.07	3.58	9.05	Szolnok	↑	2.80	5.23	3.50	11.46
1.35	5.46	11.38	12.50	P-Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05
3.46	7.08	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	2.25	11.04	8.43	12.28
4.—	7.15	2.24	2.19	pl. Oradea-mare	sos.	2.18	10.44	8.38	11.41
4.39	7.43	3.08	2.49	Mező-Telezd	↑	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	3.46	3.24	Rév	↑	1.26	9.30	7.47	10.32
5.45		4.07		Bratec	↑		9.10		10.13
6.34	9.07	4.53	4.17	Clucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08
7.18	9.37	5.32	4.50	Huedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39
8.06		6.24		Ghirbău	↑	2.55	6.53	8.07	
8.32	10.37	6.59	5.55	Cluj	↑	2.—	11.01	6.14	5.25
8.49		8.40	6.11	pl. Cluj	sos.	10.45	5.45	4.48	6.47
9.06		9.08	6.27	Apehida	↑		5.18	4.25	6.29
10.08		10.40	7.27	Ghișia	↑	9.23	3.53	3.—	5.21
10.37		11.25	7.50	Cucerdea	↑	8.58	3.06	2.20	4.47
10.59		11.54		Uioara	↑		2.48	2.—	4.29
11.07		12.04		Vintul-de-aus	↑		2.40	1.51	4.28
11.31		12.34	8.17	Aind	↑	8.23	2.11	1.23	4.02
11.48		1.—	8.38	pl. Aind	sos.	7.06	1.45	12.54	3.42
12.25		11.55	1.40	Teiuș	↑	8.09	1.10		2.49
12.50			2.17	Crăciunel	↑		12.39		2.27
1.04			2.35	Blaj	↑	7.30	12.24		2.13
1.35			3.14	Micăsasa	↑		11.48		1.39
1.50			3.34	Copșa-mică	↑	6.56	11.29		1.18
2.13			3.49	pl. Copșa-mică	sos.	6.54	11.14		1.01
2.32			4.11	Mediaș	↑	6.41	10.55		12.46
3.04			4.48	Elisabetopol	↑	6.20	10.21		12.16
3.39			5.27	Sighișoara	↑	5.53	9.42		11.39
4.01			6.10	Hașișeu	↑	5.33	9.13		11.17
5.26			7.50	Homorod	↑	4.27	7.45		10.02
6.08			8.30	Agostonfalva	↑	3.53	7.01		9.22
6.40			9.08	Apatia	↑	3.37	6.35		8.57
7.16			9.35	Feldioara	↑	3.16	5.58		8.23
8.—			10.25	pl. Feldioara	sos.	2.45	5.08		7.43
			10.25	Brașov	↑	7.01	2.18		10.37
			10.25	pl. Brașov	sos.	6.—	1.42		9.57
			10.25	Timiș	↑	5.—	1.12		9.30
			10.25	Predeal	↑				5.14
			10.25	sos. București	pl.	7.45	4.40		8.50
Murăș-Ludoș—Bistrița									
4.—	9.10	4.20		Murăș-Ludoș	↑		6.46		7.21
7.07	1.01			Tagu-Budatelic	↑				4.15
9.59	4.55			Bistrița	↑				1.16
Sibiiu—Cisnădie.									
	5.20	2.20		Sibiiu	↑	7.10	8.54		
	6.06	2.56		Cisnădie	↑	6.36	8.20		

Notă: Oarele însemnate în stînga stațiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii înscadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.